

Södertörns högskola | Institutionen för Livsvetenskaper
Kandidatuppsats 15 hp | Ämne: Utbildningsvetenskap | Vårterminen
2010

Lärares erfarenheter av att använda sociala medier i undervisning

Av: Emmy Swärd
Handledare: Meeri Hellsten

Abstract

This study aims to investigate how and why teachers use social media to reach their students, and how they handle different levels of computer literacy among students.

The purpose of this study is to investigate the experience of teachers using social media in their teaching. I have done interviews with two teachers, who use social media in different ways. One of the teachers makes her students publish their work on the Internet on wiki-spaces, and the other one use Facebook for discussions and teamwork.

This report uses the pedagogy theories laid forth by Vygotskij as a vantage point to analyze the answers from the teachers. I have also looked at some of the published student texts on the Internet.

This study concludes there are students who don't have access to computers and Internet at home. They need to practice in school in order to be a part of the digital community. Social media offer opportunities to interact with other people, and that benefits the learning process.

Nyckelord: mediepedagogik, IKT (Informations- och Kommunikationsteknik), sociala medier, lärarroll

Innehållsförteckning

Abstract	1
Innehållsförteckning.....	2
1. Inledning och bakgrund.....	3
2.1 Syfte & Metod.....	4
2.2 Frågeställning.....	6
2.3 Teorianknytning	6
2.4 Tidigare forskning	8
2.5.1 Urval.....	10
2.5.2 Reliabilitet.....	10
2.5.3 Validitet	10
3. Resultat.....	11
3.1 Sammanfattning av intervju med lärare 1 (Bilaga 1)	11
3.2 Sammanfattning av intervju med lärare 2 (Bilaga 2)	12
3.3 Vad har lärarna gemensamt?.....	13
3.3.1 Alla elever lär sig på olika sätt.....	13
3.3.2 Skolans ansvar.....	13
3.3.3 Samarbete.....	14
3.4 Vad skiljer lärarnas arbetssätt åt?.....	14
3.5 Sammanfattning	15
4. Undersökning av hur Lärare 1 arbetar med sociala medier i skolan.....	15
5. Diskussion	16
6. Slutsatser.....	19
7. Framtida forskning	20
8. Källförteckning	22
Tryckta källor	22
Digitala källor	22
BILAGA 1	24
Intervju med lärare/e-utvecklare, 2010-04-27, ”Lärare 1”	24
BILAGA 2	30
Intervju med lärare, 2010-04-29, ”Lärare 2”	30

1. Inledning och bakgrund

I dagens samhälle är det naturligt för ungdomar att använda olika medier och Internet. När media och Internet sedan ska användas i undervisningen är inte läraren längre den naturliga auktoriteten, den som har mest kunskap. Det kan göra vissa lärare tveksamma till att använda dessa redskap eftersom de tillhör en generation som inte är uppväxt med den nya tekniken. Flera lärare vill testa att använda ny teknik i klassrummet och de nya metoderna skapar nya sätt för eleverna att lära sig. Eftersom tekniken ofta är helt ny för lärarna blir det ett experiment för att se hur metoden fungerar. Det finns ett flertal C-uppsatser som beskriver lärares möte och användning av medier i klassrummet, och flera av dem tyder på att det finns en vilja att använda tekniken men att det saknas kunskap eller resurser.¹ Flera uppsatser och böcker handlar om *hur* man kan använda medier i undervisningen, men det saknas böcker som beskriver lärares erfarenheter och tankar kring mediepedagogik. Därför är jag intresserad av att undersöka vad lärare som redan arbetar med de här metoderna har för funderingar kring användandet av medier i undervisning.

Sociala medier (som Facebook², wiki-spaces³, bloggar⁴, och Twitter⁵) har blivit väldigt populära bland ungdomar på senaste tiden och det kan skapa frågor hos lärarna. Ska man "bli vän" med sina elever på nätet eller ska man värna om sitt privatliv? Hur mycket vill man veta om elevernas liv utanför skolan? En lösning på hur man ska umgås med elever online är att lärare skapat forum på nätet för att kunna kommunicera med sina elever där. Det som karaktäriserar sociala medier är att de publiceras på nätet och att det ofta finns en kommentarfunktion där läsare kan ge feedback till den som författat texten. Tillgängligheten ökar, men kan man förutsätta att alla elever har tillgång till Facebook eller ens en dator?

Enligt Word Internet Institute är det 3,2 miljoner svenskar som använder sig av internet i begränsad utsträckning, och 1,7 miljoner av dem har ingen tillgång till internet alls. Hur många av dem som är ungdomar beskrivs inte i artikeln.⁶ Det betyder att en del av landets barn och ungdomar inte får möjlighet att använda Internet på fritiden och därmed har ett större behov än andra barn att lära sig använda datorn under skoltid. Ulrika Bys artikel handlar om att föräldrar ofta inte är medvetna om vad deras barn gör på internet, men hon tar även upp aspekten om digitalt utanförskap och därför redovisar

¹ Muska Andar & Alexandra Carlenfelt, 2008, *Pedagogers möte med media i undervisningen*, Malmö högskola, s 52

² Facebook är en sida där man kan skapa nätverk av vänner och kommunicera via gästboksinslägg och mail.

³ Wikis/Wikispaces = texter på nätet som länkas ihop med varandra, exempel Wikipedia.se.

⁴ Förkortning av web-logg, dvs ett sorts dagboksskrivande där läsare har möjlighet att lämna kommentarer.

⁵ Twitter möjliggör korta statusuppdateringar via web eller mobil, och uppdateringarna presenteras i en lista.

⁶ Ulrika By, *Varannan ung utsatt på nätet*, Dagens Nyheter, 2010-03-22.

hon ovanstående siffror. Det vore utifrån dessa intressant att ta reda på hur skolan balanserar mellan att ge eleverna datorkompetens samtidigt som de inte får förstärka det digitala utanförskap som redan finns.

Att använda medier i skolan för att utlära saker brukar kallas *mediapedagogik*. Min definition av *mediapedagogik* har jag lånat av forskaren Helena Danielsson som undersökt hur ungdomar lär sig med hjälp av media.

*”Mediapedagogik innefattar här att använda olika media som inspiration och led i elevens läro- och utvecklingsprocess. Det handlar dels om upplevelser genom estetiska uttrycksformer som exempelvis stillbild, rörlig bild, ljud och multimedia – dels om eget aktivt skapande med olika medieredskap. Media, estetik och pedagogik fungerar i symbios.”*⁷

Med sociala medier i undervisningen får eleverna möjlighet att göra sig bekanta med den nya tekniken samtidigt som de redovisar sina ämneskunskaper. Lev Vygotskij skrev redan 1926 i *Psykologin och läraren* att elever behöver få lära sig metoder för lärande i skolan i stället för att fokusera på att lära ut färdig kunskap⁸, och detta är en av utgångspunkterna för den här uppsatsen. Han skrev också att det krävs mer av läraren att handleda eleverna till att införskaffa sig egen kunskap.⁹

I skolans styrdokument står det att elever ska kunna söka och värdera information. De ska kunna kommunicera via skilda medier och kunna delta i samhällsdebatten¹⁰. Om den debatten förs på Internet så är det viktigt att eleverna lär sig hur de ska hantera det.

2.1 Syfte & Metod

Syftet med uppsatsen är att undersöka lärares erfarenheter av att använda sociala medier i skolan samt hur de hanterar elever med olika nivåer av datorvana (computer literacy). Denna studie har för avsikt att ge idéer och förslag på metoder för lärare som vill använda media i undervisningen, och förhoppningsvis förändra attityden hos de lärare och föräldrar som är negativa till användning av ny teknik i undervisningen. Sociala medier innehåller funktioner som gör det lätt för lärare och elever att kommentera varandras texter och att samarbeta med varandra oavsett var de befinner sig, så länge de har

⁷ Danielsson Helena, 2002, *Att lära med media*, Stockholms Universitet, 2002, s 25.

⁸ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 459

⁹ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 462.

¹⁰ Östling Gisterå, Lavsund, mfl, 2008, *IT och lärande för att nå målen*, Specialpedagogiska Skolmyndigheten, Edita, 2008.

tillgång till en dator. Men om lärare eller elever inte vet hur de ska använda dessa möjligheter är det ett lärtillfälle som inte utnyttjas.

För att undersöka hur sociala medier används av lärare i skolan har jag intervjuat två lärare som rutinmässigt använder modern informationsteknik i sin undervisning för att se vad de anser om fördelarna och nackdelarna jämfört med traditionell undervisning. Lärarna använder sig av sociala medier i flera skolämnen och ofta i projektform. Intervjuerna har analyserats med hjälp av innehållsanalys, för att se hur lärarna ser på elevernas lärprocess när de använder sociala medier. Svaren kopplar jag sedan till Vygotskijs tankar om interaktion och lärande. Jag har sammanfattat vad lärarna tycker om arbetet med sociala medier, sedan jämfört deras uttalanden med varandra för att se vad de har för gemensamma erfarenheter samt vad som skiljer dem åt.

Min metod är kvalitativ forskningsintervju, eftersom jag är nyfiken på lärares upplevelser av deras arbete. Den kvalitativa forskningsintervjun undersöker intervjupersonens upplevelser av sin egen livsvärld, och det går inte att dra slutsatser om arbete med sociala medier i skolan fungerar generellt utan bara hur det är för de lärare jag har intervjuat.

Mina intervjuer är frivilliga och intervjupersonerna informeras om att de när som helst kan dra sig ur studien eller låta bli att svara på en fråga. De intervjuade lärarna kommer att presenteras anonymt i min rapport för att minska risken för identifiering även om intervjufrågorna enligt min uppfattning inte är av personlig eller etiskt känslig natur, i enlighet med Vetenskapsrådets etiska principer för forskning.¹¹ Informanternas namn, kommun och namn på skolor som kan kopplas till lärarna har censurerats i studien. Under intervjuerna har jag spelat in ljud med hjälp av en miniDV-kamera, och sedan transkriberat dem (Se bilaga 1 & 2).

Litteraturstudier av de teorier som finns kring media och lärande kommer att genomföras. Jag kommer också att läsa några av de texter som eleverna till en av de lärare intervjuat har skrivit, för att se hur väl läraren lyckas förmedla sina idéer till elevernas praktiska arbete och om eleverna når upp till de mål som läraren har satt upp för projektet. Att endast texter från den ena lärarens elever analyseras beror på begränsad tillgång på material. Det är 31 elevtexter som studerats och dessa är skrivna av elever på mellanstadiet. Projektet som texterna ingår i påminner om en känd dokussåpa. Eleverna skapar fiktiva

¹¹ Vetenskapsrådet, 2002, *Forskningsetiska principer inom humanistisk – samhällsvetenskaplig forskning*, [https://ssd04.web.sh.se/kurswebb20101/dmt02460.nsf/0/261707BF9F8B2762C12577030062458E/\\$file/kursw...setiska_principer_tf_2002.pdf](https://ssd04.web.sh.se/kurswebb20101/dmt02460.nsf/0/261707BF9F8B2762C12577030062458E/$file/kursw...setiska_principer_tf_2002.pdf), s 9

karaktärer som deltar i programmet, och de beskriver äventyret utifrån karaktärernas perspektiv. I projektet ingår ämnena Svenska och SO.

2.2 Frågeställning

Varför använder sig vissa lärare av sociala medier i skolan?

Hur kopplar de elevernas läroprocess till användandet av wikis och Facebook i undervisningen?

Hur kan Vygotskijs teorier om lärande kopplas till användandet av sociala medier?

Hur fungerar lärarnas visioner om sociala medier i deras praktiska arbete med eleverna?

Vilka elevgrupper är det som saknar kompetens för att använda datorer? Hur förhåller sig lärarna till de elever som inte är vana att använda datorer?

2.3 Teorianknytning

Studien kommer att utgå ifrån Lev Vygotskijs teorier om lärande genom interaktion. Hans teori bygger på att kunskap skapas och befästs genom diskussion eller samarbete med andra.¹² Vygotskij ansåg att hjälpmedel som stödjer elevens utveckling kan vara till stor hjälp när eleven ska tolka världen runt omkring sig.¹³ Det är viktigt att läraren ser till att eleverna har tillgång till saker som stimulerar inläringen.

Grunden i Vygotskijs teori är interaktioner, både med läraren och med andra elever. Han menade att när en elev får samarbeta med någon annan som är lite bättre kommer det gynna elevens utveckling, genom att eleven ser hur andra arbetar eller tänker. Det är viktigt att lärare skapar tillfällen för interaktion och möten. Enligt Strandbergs tolkning är det rum och tillgänglighet som står i fokus i Vygotskijs teorier. Vad har eleven tillgång till i klassrummet, och vet eleven om vad han eller hon får använda för att utvecklas? Hur kan eleven själv påverka sin lärandemiljö?¹⁴ När rummen eller ramarna för elevernas arbete inte är fasta ökar deras möjlighet att vara kreativa. Kreativiteten är viktig i Vygotskijs sätt att se på hur barn och ungdomar lär sig. Elevernas kreativa sätt att se på rum kommer också att ge lärare möjlighet att förstå deras inre tankeprocesser.¹⁵

¹² Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 10.

¹³ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 30.

¹⁴ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 23.

¹⁵ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 35

Vygotskijns teorier om rum för lärande är applicerbara på skolarbete med Internet och sociala medier. Elevers publiceringar på nätet skapar ofta möjlighet för andra att kommentera (interaktion). Dessutom är det lättare för elever att delta i en skriftlig konversation då de till exempel inte behöver bryta in i en högljudd diskussion. Alla har möjlighet att delta oavsett hur bra man är på att ta plats i det fysiska rummet. En annan aspekt av publicering på nätet är att en större publik får möjlighet att ta del av ”verket”. Vygotskij menar att förväntningarna på barnet är viktiga för deras prestation.¹⁶ Att publicera något man gjort upplevs antagligen som mer verkligt och meningsfullt än att lämna in ett skolarbete som endast läses av läraren, och det påverkar förmodligen elevens prestation.

IKT har revolutionerat och skapat helt nya användbara verktyg. Barn kan ofta hantera datorn utan att de fått någon undervisning i hur man gör, och ofta skapar datorn samspel då barn lär varandra hur man ska göra.¹⁷ Datorn har också en mängd funktioner som den vill dela med barnet, och på så sätt blir det som en interaktion med en ”smartare kompis”. Datortekniken vänder också upp och ner på maktförhållanden, då de vuxna inte alltid har tillräckligt med kunskap för att hjälpa barn med deras aktiviteter på datorn.¹⁸ I en skola skapar det en mer kollegial relation mellan lärare och elev, där det inte är självklart vem som har mest kunskap.

Vygotskij skriver själv i *Psykologin och läraren* (1926) att det är viktigare att skolan lär ut metoder för lärande, än att lära ut färdiga faktakunskaper.¹⁹ Vygotskij beskriver att läraren ska organisera miljön så att eleverna kan söka kunskap själva. Han påpekar att det finns en risk att läraren fastnar i samma spår, och föredrar i stället att läraren låter eleverna vara aktiva i kunskapsinhämtningen.²⁰ I Kroksmarks beskrivning av Vygotskij ligger fokus på det som Vygotskij kallade den proximala utvecklingszonen.²¹ Utvecklingszonen ger indikationer till läraren om var eleven befinner sig och vad han eller hon kommer att utveckla härnäst. Den innebär att eleven i första steget klarar vissa uppgifter själv. I steg två klarar eleven en uppgift tillsammans med någon annan, och i det tredje steget internaliseras kunskapen i eleven så att han kan klara uppgiften utan hjälp.²²

¹⁶ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 22.

¹⁷ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 95.

¹⁸ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 94.

¹⁹ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 459.

²⁰ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 460.

²¹ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 453.

²² Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 453.

Ett annat sätt att se på elever i samspel är *peer learning*, som beskrivs i en publikation av Cathrin Martin och Signe Lind.²³ Det finns ännu inget bra svenskt uttryck, men det betyder att man lär sig med hjälp av sina jämbördiga kamrater. Peer learning bygger på att eleverna samarbetar, ger stöd och återkoppling på varandras arbeten. Läraren blir en sekundär källa till hjälp, först försöker man lösa problem genom diskussioner med en kamrat. Syftet med peer learning är att eleverna ska lära sig granska sina egna och klasskompisarnas arbeten och ge feedback.²⁴

2.4 Tidigare forskning

Europaparlamentet har beskrivit *digital kompetens* som en av de åtta nyckelkompetenser som alla barn ska få möjlighet att lära sig. Skriften *IT och lärande för att nå målen*²⁵ från Specialpedagogiska Skolmyndigheten beskriver att mycket tyder på att barn som lär sig skriva med hjälp av datorn förbättrar sin läsinlärning mer än dem som använder vanlig penna. I skriften presenteras eLearning-studien (2005) som visar att flickor och barn som inte har svenska som modersmål har större behov än andra att lära sig datoranvändning i skolan. De som använder dator hemma använder den också på ett begränsat sätt (t.ex. bara spela spel) och därför behöver skolan hjälpa dem att förstå att datorn är en större resurs. I rapporten står det också om ett ”Tillgängligt Sverige 2010”. Det betyder att alla ska ha möjlighet att söka information på egen hand och då behöver lärarna instruera de elever som inte redan kan.

Det finns några böcker som är några år gamla som beskriver barns möte med datorer i skolan. En av dem är *Bland barn och datorer – Lärandets villkor i mötet med nya medier*. Även om den inte behandlar den senaste tekniken och möjligheterna påpekas det att elever både lär sig *om datorn* och *genom datorn*.²⁶ Boken fokuserar på barns upplevelser av att arbeta med datorn i skolan. Roger Säljö, professor i pedagogisk psykologi, och Jonas Linderöth, doktorand i pedagogik, skriver i sin bok om lyckade projekt där eleverna fått spela datorspel och använt datorer på olika sätt i de olika skolämnena. Där ifrågasätts bland annat ifall media lämpar sig som undervisning eller underhållning.²⁷ De kommer fram till att utvecklingen är på väg åt ett håll där media kan ses som en del i undervisningen och inte bara ett roande inslag.

²³ Martin Cathrin & Lind Signe, 2008, *Peer learning – att lära i samspel med jämbördiga*, http://www.pu.uu.se/pedagogisktprogram/Peer_learning_att_lara_i_samspel_med_jambordiga.pdf, Uppsala Universitet.

²⁴ Martin Cathrin & Lind Signe, 2008, *Peer learning – att lära i samspel med jämbördiga*, http://www.pu.uu.se/pedagogisktprogram/Peer_learning_att_lara_i_samspel_med_jambordiga.pdf, Uppsala Universitet.

²⁵ Östling, Gisterå, Lav Sund, mfl, 2008, *IT och lärande för att nå målen*, Specialpedagogiska Skolmyndigheten, Edita, 2008.

²⁶ Alexandersson, Linderöth & Lindö, 2001, *Bland barn och datorer – Lärandets villkor i mötet med nya medier*, Studentlitteratur.

²⁷ Säljö & Linderöth, 2002, *Utm@ningar och e-frestelser, it och skolans lärkultur*, Prisma.

Sociala medier kopplat till undervisning är relativt nytt. Därför finns inte så mycket forskning gjord på området. Dan Åkerlund har skrivit en del om detta och han menar att skolan och lärarna kan dra nytta av elevernas kunskaper av webbpublicering och ta vara på de kunskaper i språk, nätverkande och kommunikation som de får via internet. Åkerlund menar att man måste våga släppa den traditionella lärarrollen och fungera som en *handledare*. Samtidigt är det en demokratifråga att alla elever får möjlighet att lära sig använda internet och datorer, vilket innebär att läraren behöver ha tillräcklig kompetens för att lära ut till de elever som inte redan kan.²⁸

Åkerlund beskriver i *Publicistiska arbetssätt i skolan*²⁹ vilka möjligheter lärare har att använda sig av i sin undervisning. Han trycker framför allt på att när eleverna lär sig att producera eget material ökar deras förmåga att kritiskt granska andra medietexter som de möter, något som är en viktig kompetens i vårt mediasamhälle. Han kopplar de publicistiska arbetssätten till Dewey, som menade att den sociala situationen och kommunikationen skapar ett intresse hos eleven att lära. Eleven blir motiverad när hon får möjlighet att förmedla något och när hon vet att det finns en publik som kommer se/läsa/höra.

Svenskaläraren Liza Greczanik beskriver i sin bok *Bloggen möter undervisningen* hur lärare kan förnya sina lektioner genom att låta elever publicera texter i bloggar. Hon ger mängder med konkreta tips och förslag, men diskuterar även om vikten av att alla elever får använda datorn i skolan eftersom det annars kan bli en klassfråga där endast de som har dator hemma får tillgång till digital kompetens.³⁰ Greczanik ser också möjligheter att utmana de traditionella könsrollerna, då olika former av dagboksskrivande inte längre förknippas med ”flickornas sfär” om det sker på Internet. Greczanik tror att detta kan öka intresset för språkundervisning hos killar. Samtidigt får flickor via bloggen möjlighet att öva upp sin förmåga att hantera datorn. Detta är av stor vikt eftersom datorkompetens ofta är ett krav för att klara sig i arbetslivet. Greczanik framhäver bloggen i undervisningen som en metod för att flickor och pojkar på sikt ska få samma förutsättningar på arbetsmarknaden.³¹

Denna studie kommer utifrån tidigare forskning att undersöka vad lärare har för erfarenheter av att arbeta med den moderna informationstekniken med sina elever.

²⁸ Åkerlund Dan, *Texter från klassrummet ut på nätet*, http://www.svensklaraforeningen.se/objfiles/1/13article3291_-402743526.pdf, 2010-03-16

²⁹ Åkerlund Dan, 2008, *Publicistiska arbetssätt i skolan*, Studentlitteratur, Polen.

³⁰ Greczanik Liza, 2007, *Bloggen möter undervisningen – konkreta metodiska tips*, Natur & Kultur, Stockholm, s 35.

³¹ Greczanik Liza, 2007, *Bloggen möter undervisningen – konkreta metodiska tips*, Natur & Kultur, Stockholm, s 14-15.

2.5.1 Urval

Jag har kontaktat ett tiotal lärare i Stockholmsområdet som driver bloggar och Facebook-grupper på Internet på sina skolor. Av de som visat intresse har jag valt bort de som nyligen har börjat använda sociala medier eftersom jag bedömer att de inte har tillräckligt mycket erfarenhet för att besvara mina frågor. Resultatet av mitt urval blir att jag intervjuar två kvinnliga lärare i Stockholmsområdet som har arbetat med medier i undervisningen en längre tid i grundskolan.

När intervjuerna bokades visste jag inte exakt på vilket sätt lärarna använde sig av sociala medier i undervisningen, men av deras hemsidor att döma så använde de sig av medierna på olika sätt. Då båda lärarna är väl förtrogna med sociala medier i undervisningen är dessa väl lämpade för att delta i denna studie. Intervjuerna tog cirka 30 min var, och de utfördes i lärarnas arbetskommuner. En av intervjuerna utfördes på lärarens arbetsplats under arbetstid, och den andra utfördes på ett café på lärarens fritid. Lärarna informerades om att de skulle presenteras anonymt i studien och fick skriftligt godkänna sin medverkan.

2.5.2 Reliabilitet

Studien har främst utgått ifrån lärarnas beskrivningar av sina egna metoder. Den bygger alltså på deras subjektiva uppfattning av hur arbetet med sociala medier fungerar. För att öka reliabiliteten studerades även några elevtexter för att se hur arbetet med sociala medier fungerade i praktiken, samt hur praktiken stämde överens med lärarens syfte med arbetet.

Studien omfattar även relevant litteratur som beskriver sociala medier, samt litteratur som beskriver problemet med digitalt utanförskap som skapas om alla medborgare i landet inte får möjlighet att lära sig att använda datorer och Internet.

2.5.3 Validitet

Begreppet validitet avser om studien undersökt det som var avsett att undersökas.³² I studiens fall har kvalitativa forskningsintervjuer valts som mätinstrument för att undersöka vad lärarna själva anser att de har för erfarenheter av medier i undervisningen. Forskningsintervjuerna har varit semistrukturerade för

³² Stukát Staffan, 2005, *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*, Studentlitteratur, Polen, 2007, s126.

att inte leda in lärarna på något spår, utan att ge dem möjlighet att berätta om det som varit viktiga erfarenheter för dem.

3. Resultat

3.1 Sammanfattning av intervju med lärare 1 (Bilaga 1)

Lärare 1 undervisar i årskurs 5 och låter sina elever publicera texter i wikis (wikipaces). Ofta är texterna ett resultat av projekt där flera skolämnena integreras. En av de största fördelarna som hon ser med wikis är att eleverna får möjlighet att samarbeta med varandra. Deras texter ska vävas in i varandra, och de läser kontinuerligt varandras texter. Samarbetet gör att eleverna ibland diskuterar på rasterna kring vad de ska skriva om och sedan när lektionen börjar är de redan förberedda. Lärare 1 menar att skrivprocessen gynnas av att eleverna bollar idéer med varandra.

På elevernas wikis kan de lägga ut text, bild och filmer. Lärare 1 beskriver att eleverna behöver anstränga sig och skriva bättre när hela världen är deras mottagare vid web-publicering, jämfört med när de skriver i en vanlig skrivbok. En viktig del av projektet är att alla kan ta del av det. Lärare 1 berättar att föräldrar ofta är inne och kommenterar på speciella föräldrakommentar-sidor som de lagt till på projektsajten. Det blir lättare för föräldrarna att följa med i barnens skolarbete och på så sätt skapas en bättre insyn i skolan.

Lärare 1 tycker att det passar att använda sociala medier i alla skolämnena, men att SO-ämnena är lättare eftersom det finns fler resurser. Hon beskriver att en fördel för hennes elever som får lära sig att arbeta med media är att de har "en stor korg med verktyg" att välja bland när de ska lösa en uppgift. De har flera ingångar till kunskap. Lärare 1 ser skillnader i hur eleverna presterar sedan de började använda sociala medier i undervisningen. De har möjlighet att göra snyggare redovisning, och de kommer åt en större mängd material ("kunskap!") när de söker efter information.

När vi pratar om elever med svårigheter av olika slag berättar lärare 1 att elever med läs- och skrivsvårigheter smälter in mer när de har rättstavningsprogram som kan hjälpa dem innan de publicerar sina texter. Hon berättar också att det är en myt att alla ungdomar är bra på datorer, och att många behöver övning i att använda datorn till annat än datorspel. Eleverna är inte vana att använda datorn för informationssökning och presentation av material. Hon påpekar att det är skolans ansvar att lära eleverna att använda datorn som ett lärvärktyg. Lärare 1 anser att det är viktigt att skolan lär eleverna

vad som kan hända om de publicerar bilder på nätet, och diskutera med dem vad som är lämpligt att berätta om sig själv offentligt.

3.2 Sammanfattning av intervju med lärare 2 (Bilaga 2)

Lärare 2 arbetar som matematik-, teknik- och fysiklärare, och berättar att hon har använt sig av en mängd olika medier och programvaror i sin undervisning. Hon använder medierna för handledning och diskussioner och hon har börjat podcasta sina lektioner och publicerar lektionsgenomgångar. Framför allt får jag intrycket av att hon vill nå alla elever genom att använda många olika metoder för att lära ut. Genom att ge handledning via Internet vill hon nå varje individ. Lärare 2 nämner vid ett flertal tillfällen att handledningen via nätet ger henne större möjlighet att se individen, att hon får mer tid för varje elev.

Grupparbeten är viktigt för elevernas framtid på arbetsmarknaden. Därför lägger lärare 2 gärna upp uppgifterna så att eleverna måste arbeta tillsammans i projekt. Hon ser även att web-kompetens är viktigt då många företag använder sig av web-konferenser. Den fysiska verkligheten sätter inte längre begränsningar för vem man kan möta och prata med. Lärare 2 säger att det är skolans ansvar att förbereda eleverna inför framtiden. På så sätt kan skolan också vinna status.

Lärare 2 tycker att det passar att jobba med sociala medier i alla ämnen. Hon nämner speciellt matematiken eftersom lärare och elev så småningom kommer att kunna skriva i samma digitala arbetsböcker. Hon tycker själv inte att det är svårt att hitta på nya sätt att använda tekniken men säger att andra lärare säkert kan uppleva att det blir mer arbete för dem. Hon medger att det går åt mycket tid, och att hon ägnar sig delvis åt detta på fritiden eftersom det är ett intresse. Hon säger att om man inspireras av varandra så behöver inte alla fundera ut allt från grunden.

Lärare 2 berättar att elever som har svårt att ha många bollar i luften kan ha svårt att arbeta med sociala medier, och då får man individanpassa material. Hon säger att det är viktigt att eleverna får chans att träna upp sin förmåga eftersom verkligheten ofta innebär att man behöver kunna göra många saker på en gång. För elever som låg datorkompetens menar lärare 2 att det är skolans ansvar att de ska få träna. Annars är det risk att det blir en klassfråga, där några har möjlighet att öva hemma och andra inte har det. Hon berättar att det finns många bra program som eleverna kan använda för att bli bättre på t.ex. PowerPoint.

När det gäller lärandet så kan lärare 2 se mer glädje för lärandet idag jämfört med tidigare. Eleverna får tillgång till mycket information, och lär sig att bli källkritiska och sålla. Hon säger att de blir bättre på att motivera och analysera, vilket är viktiga kunskaper. I matematik kan hon se skillnad, då svagare elever har utvecklats genom att de får tillgång till flera sidor och verktyg som kan förklara för dem. Sociala medier gör också eleverna mer kreativa. Den negativa sidan är när tekniken krånglar. Och om eleverna inte har möjlighet att vara uppkopplade mot Internet hemifrån så kan det bli en klassfråga. Föräldrarna har inte reagerat speciellt på att Lärare 2 valt att undervisa eleverna med hjälp av sociala medier. Hon tror att det beror på att det är så självklart för henne och eleverna att jobba på det här viset, och då blir det självklart för föräldrarna också. Men hon tycker att fler vuxna/föräldrar ska finnas på de sidor på nätet där eleverna finns.

Hon avslutar med att säga att om man som lärare erbjuder eleverna flera olika sätt att redovisa på så kommer det att gynna dem som inte är bra på att uttrycka sig i skrift. Och att ha portfolios digitalt ger eleverna möjlighet att visa resultat och arbeten för föräldrarna när de kommer hem, och det bygger upp en relation mellan skolan och hemmet.

3.3 Vad har lärarna gemensamt?

3.3.1 Alla elever lär sig på olika sätt

Båda lärarna talar om att nå individen genom att använda olika didaktiska metoder. Lärare 2 pratar mest ur ett didaktiskt perspektiv där hon vill göra sig tillgänglig för eleverna. Hon menar att man kan förklara vissa saker tydligare med hjälp av bild eller film, eller använda sig av resurser som redan finns på nätet. Lärare 1 fokuserar på att eleverna ska få lära sig olika metoder för att söka kunskap. Hon vill att hennes elever ska få möjlighet att lära sig använda datorn som ett lärvärtyg. Genom att eleverna lär sig olika sätt att söka information och att få möjlighet att redovisa på olika sätt kommer fler elever att lära sig mer. Båda lärarna nämner också att eleverna lär sig samarbeta på ett bra sätt, vilket är en förutsättning för att klara sig på en framtida arbetsmarknad.

3.3.2 Skolans ansvar

Skolan bör följa med i den digitala utvecklingen för att vinna respekt från elever och för att kunna konkurrera med skolor i andra länder. Därför krävs det att lärare vågar prova de nya metoderna. Båda

lärarna berättar att det tar en del tid att lära sig den nya tekniken, och att den tiden ofta tas från fritiden. Stort eget intresse är viktigt för att orka genomföra projekt, eftersom det går åt mycket energi.

Lärarna menar att skolan har ett ansvar för att lära alla elever, oavsett förkunskaper, att använda datorn. Elever som inte har tillgång till dator eller internetuppkoppling hemma måste få lära sig tekniken i skolan annars riskerar man att klasskillnader skapas eller förstärks. Även om vissa elever har svårt även i skolans medie-undervisning så poängterar lärarna att det viktigt att de får träna under skoltid.

De nämner också båda nät-etikett, och att det är viktigt att lära eleverna vad man får publicera på nätet och hur mycket som är lämpligt att avslöja om sig själv.

3.3.3 Samarbete

De två lärarna berättar under intervjuerna att de gärna lägger upp uppgifterna i klassen så att eleverna måste samarbeta. Lärare 1 gör det genom att elevernas texter vävs in i varandra, och lärare 2 skapar möjligheter för diskussioner och teamarbete. Lärare 2 säger explicit att hon vill öva upp barnens samarbetsförmåga då hon ser att det är en kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden.

3.4 Vad skiljer lärarnas arbetssätt åt?

I lärare 1's fall är det elevernas texter som är i fokus i användningen av sociala medier. Det viktiga i publiceringen är att eleverna når en bred publik, och att det i sin tur motiverar eleverna till att prestera bättre. Lärare 2 har i stället valt att göra sig själv som lärare mer tillgänglig via de sociala medierna. Hon lägger ut sina lektionsgenomgångar och förklaringar samt chattar med eleverna. Hon säger att hon möter dem i deras värld.

Båda lärarna svarar direkt att det passar att använda mediepedagogik i alla skolämnen. Lärare 1 ändrar sig sedan och säger att det är svårt i matematiken, men att SO-ämnena är mest lämpade. Lärare 2 är av en annan åsikt då hon lyfter fram matematiken som ett ämne där hon ser att eleverna förbättrat sina resultat då det finns många olika resurser på nätet. Lärare 2 beskriver överlag mer konkret hur man kan arbeta med mediepedagogik i de olika ämnena.

Lärare 1 har sett ett stort engagemang från föräldrar, och hon har skapat speciella sidor där de får kommentera sina barns skolarbeten. Hon tycker att det är bra att allmänheten får insyn i skolans värld så

att de kan se att det är mycket bra saker som händer där. Lärare 2 nämner också närheten mellan skola och hem som en av fördelarna med sociala medier, men säger senare att hon inte fått några kommentarer från föräldrarna om arbetssättet. Hon tolkar det som att de inte har något att invända.

De intervjuade lärarna ser olika svårigheter eller nackdelar med arbetet. Lärare 1 som publicerar elevernas texter på nätet förklarar att det kan bli problem om eleverna har skyddade identiteter eller inte vill publicera sina texter. Hon har inte själv stött på det problemet, men tänker sig att det kan hända. Lärare 2 nämner i stället tekniska problem och att det kan bli skillnad mellan elever som har tillgång till dator hemma och till de som inte har det. Skillnaden visar sig både om några arbetar hemifrån på fritiden men också i skolan eftersom de som har övat har mer datorkompetens.

3.5 Sammanfattning

Trots att lärarna använder de sociala medierna på olika sätt har de mycket gemensamt. De berättar att de sociala medierna ger möjlighet för eleverna att träna på samarbete, samtidigt som eleverna får chans att lära sig att använda datorer på ett annat sätt än vad de gör på fritiden. Båda lärarna vill använda de sociala medierna och Internet i skolan eftersom eleverna redan sysslar med det på fritiden. Elever och föräldrar har visat uppskattning för metoden. Lärarna kan se att det finns elever som har svårt för arbetet med sociala medier och datorer, men ingen av dem ser det som en anledning att utesluta sociala medierna som en didaktisk metod i skolan.

4. Undersökning av hur Lärare 1 arbetar med sociala medier i skolan

31 elevtexter har studerats för att se som dessa lever upp till de mål som läraren har skrivit. Till projektet som jag har valt att titta närmare på finns det ingen formell projektplan. Tyvärr har eleverna inte heller gjort någon skriftlig utvärdering. Dock har läraren via mail låtit mig ta del av de mål som hon skrivit ner inför projektstarten:

- ”- Skapa en gemensam yta för kreativt skrivande
- Bygga äventyret tillsammans
- Integrera flera ämnen
- Blanda in rörelse för att visa att datoranvändande inte nödvändigtvis behöver vara samma sak som stillasittande arbete
- Wiki för att integrera multimedia (film, voicethread, animoto, glogster t.ex.)”

Texterna handlar om en fiktiv dokussåpa där eleverna deltar med påhittade karaktärer. Texterna skrivs i ämnena Svenska och SO och utgår dels från skriftliga skrivuppgifter, och dels ska de beskriva tävlingmoment som ägt rum i verkligheten i klassrummet. När jag tittar på hemsidan kan jag konstatera att alla elever har en egen undersida och att läraren administrerar den sidan där skrivuppgifterna publiceras. Det finns också en undersida med tips på hur eleverna kan rätta sina egna texter, med förslag som att titta att alla meningar börjar med stor bokstav. Alla elevsidor innehåller en animerad voki³³, fakta om den karaktär som de låtsas att de är, samt text skriven utifrån karaktärens perspektiv. Under elevtexterna har andra elever och läraren möjlighet att kommentera texten. Några elever har publicerat bilder och en musikvideo från Youtube på sina sidor. Andra har också lagt till Glogster-kollage. Alla texter har kommentarer från kamraterna och de flesta är positiva till innehållet och handlar om hur lång eller kort texten är.

Flera elever har lagt till smile-gubbar i texten samt hjärtan (<3). Det liknar på många ställen chatspråk, och det har läraren också kommenterat på en sida. Eleven har då svarat att hon inte vet vad chatspråk är för något. Några elever har skrivit allt som en löpande text medan andra har lagt till förklarande underrubriker för de olika skrivuppgifterna. De har varit kreativa och använt olika färger, storlekar och typsnitt.

Jag blir lite förvånad över att inte hitta några bilder ifrån tävlingarna och lekarna som äger rum i klassrummet. Då läraren enligt målen vill blanda in rörelse hade jag väntat mig att se bilder från detta på hemsidan. Jag kan tydligt se att eleverna har läst varandras texter eftersom de tar upp samma saker. Beskrivningarna av tävlingarna liknar också varandra eftersom de bygger på verkliga händelser som eleverna varit med om i skolan.

5. Diskussion

De sociala medierna används av de två lärarna för att nå eleverna och för att skapa intresse och glädje för lärandet. De lyckas inspirera eleverna genom att nå ut till dem i en digital värld som redan är en del av elevernas verklighet. Båda lärarna är mycket positiva till arbetssättet och vill sprida sina erfarenheter vidare till andra lärare. De kan inte heller hitta många nackdelar att berätta om. Båda lärarna säger att det passar att arbeta med mediepedagogik i alla skolämnen, men när jag frågar vidare svarar Lärare 1 att

³³ En animerad karaktär.

det kanske finns ämnen som det inte passar i. Lärarnas iver att lyfta fram de positiva delarna av arbetet gör kanske att de inte reflekterar så ofta kring vilka motgångar man kan tänkas möta.

Lärarna säger att arbetet med sociala medier i skolan gynnar både dem själva och eleverna. De kan alla lätt nå varandra för handledning och diskussioner och läsa elevarbetena via internet, var de än befinner sig. Detta ger också en möjlighet för föräldrar och andra intresserade att se vad som händer innanför skolans väggar. Att ha en stor grupp potentiella mottagare för sin text gör också skoluppgifterna mer verkliga. Vygotskij skriver att uppgifterna i skolan ska vara tydligt knutna till verkligheten för att eleverna ska uppfatta dem som meningsfulla.³⁴ Med texter som publiceras öppet för allmänheten når man det målet. Texten är ett sätt att visa för omvärlden vad man tycker och tänker, och inte bara något som man måste göra för att visa läraren att man kan.

Båda lärarna beskriver användandet av sociala medier i skolan är ett naturligt steg. Många elever använder sociala medier på fritiden och de innehåller en mängd funktioner som passar bra för skolarbete som ofta bygger på samarbete och att man ska ge feedback till varandra. Genom att använda medier i skolans undervisning tar man vara på det eleverna redan kan och använder det på ett nytt sätt. Förhoppningsvis bidrar det på ett naturligt sätt till interaktion mellan eleverna. Lärarna säger också att arbetet med medier i skolan har fått några elever att skapa egna forum på nätet där de pluggar tillsammans. Kanske kan det lyfta elever som inte är så intresserade av skolan när de ser att deras klasskompisar vill samarbeta över nätet. Detta kan kopplas till det Vygotskij kallar den proximala utvecklingszonen. Det eleverna inte behärskar kan de klara av i samarbetet med en klasskamrat eller en lärare. När de fått chansen att studera någon som är bättre kan de sedan klara av uppgiften själv³⁵. När eleverna får hjälp och stöd att använda de sociala medierna på ett nytt sätt, kan de tillägna sig ny kunskap.

Lärarna påpekar att de använder de sociala medierna för att de har något som de vill förmedla, och inte för att de ska snoka på eleverna. Det är tydligt att de använder sociala medier som en didaktisk metod, och inte för att skapa sociala kontakter med eleverna utanför skolan. Sociala medier kan inte användas enbart för att eleverna blir motiverade, om det inte finns ett syfte med metoden. Förberedelsearbetet för lärarna tar tid och kräver därför mycket energi av dem. Därför bör inte metoderna användas på ett oreflekterat sätt. De lärare som har intervjuats i den här studien har tydliga mål och syften med sina projekt.

³⁴ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 22.

³⁵ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 453.

Lärare 2 säger under intervjun att lärarrollen inte har förändrats i och med arbetet med sociala medier. Hon syftar då på att läraren aldrig kan vara allvetande. Åkerlund skriver att läraren blir mer som en handledare i arbetet med sociala medier.³⁶ Jag uppfattar det som att lärarna håller med Åkerlund då de båda säger att lärare måste gå ifrån traditionella arbetsmetoder för att bli konkurrenskraftiga. Att hänga med i den tekniska utvecklingen är en förutsättning för att skolan ska kunna förbereda eleverna för framtiden. Även Vygotskij tar upp handledarrollen då han skriver att den kräver mycket mer av läraren än vad traditionell undervisning gör. Det är eftersträvansvärt att arbeta på det sättet eftersom det ger eleverna mycket mer att söka efter kunskap själva.³⁷

När jag tittar på elevtexterna som Lärare 1´s elever har skrivit så kan jag se att de har uppnått målen om att integrera text, bild, och multimedia. Uppenbarligen så har arbetet gjort dem kreativa, och sidorna är fulla av text i olika färger och storlekar. De utnyttjar många verktyg vilket gör att de har fler ingångar till kunskap. Vad jag reagerar över är att texten är så lik chatspråk. Det förekommer förkortningar och symboler i texterna. Jag märker att lärarens vilja att möta eleverna i deras värld har gjort det svårt för eleverna att förstå skillnaden mellan den formella texten de förväntas skriva i skolan och det språk de kommunicerar med sina kompisar med. Det blir tydligt i exemplet där en flicka skriver som kommentar till läraren ”Vad är chatspråk?”. Eleverna har lagt mycket arbete på sina hemsidor, men jag kan se att det fortfarande finns fler möjligheter att utnyttja med den digitala tekniken. Exempelvis länkas inte texterna till varandra, och elevernas texter är linjära. Man skulle kunna säga att de har varsitt tomt papper fast i digitalt format, som de fyller med text och bild. Eleverna har kommenterat på varandras sidor, och det märks att de har läst varandras texter. Att kommentera och ge feedback på andras texter är kärnan i peer learning.³⁸ Eleverna utvecklas genom att lära av varandra. Den här studien är begränsad och kan inte bedöma elevernas utveckling utifrån de elevtexter som undersökts eftersom det inte skett över tid, utan läraren som säger att eleverna är mer motiverade till att skriva nu får anses tillförlitlig. Den här studien konstaterar bara att eleverna är väldigt kreativa och har uppnått de mål som läraren har satt upp.

Att eleverna har samarbetat när de skrivit sina wikis är uppenbart och enligt Vygotskij lär sig eleverna genom att kommunicera med varandra. Vygotskij menar också att eleverna ska ha tillgång till många

³⁶ Åkerlund Dan, *Texter från klassrummet ut på nätet*, http://www.svensklararforeningen.se/objfiles/1/13article3291_-402743526.pdf, 2010-03-16

³⁷ Kroksmark Tomas, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, s 462.

³⁸ Martin Cathrin & Lind Signe, 2008, *Peer learning – att lära i samspel med jämbördiga*, http://www.pu.uu.se/pedagogisktprogram/Peer_learning_att_lara_i_samspel_med_jambordiga.pdf, Uppsala Universitet.

verktyg för lärande³⁹ och det har de verkligen i arbetet med wikis. Några elever använder sig mest av text medan andra blandar med bilder och film. Läraren beskriver också fördelen med arbetet som att eleverna ”har en stor korg med verktyg”, vilket stämmer väl överens med Vygotskijs teorier om hur ett klassrum ska vara uppbyggt. Alla elever behöver inte använda alla verktyg, men det är viktigt att de vet vilka verktyg de har tillgång till.

Lärare 1 beskriver att för elever med läs- och skrivsvårigheter kan arbetet vara fördelaktigt eftersom de kan rätta texterna med olika verktyg innan de publiceras. De två intervjuade lärarna är överens om att det finns elever som har svårt att arbeta med datorer och media. Lärare 1 tror att det blir svårast för dem med skyddad identitet, medan Lärare 2 i stället talar om de som inte har datorer hemma. De eleverna måste få möjligheten att öva upp sin datorkompetens i skolan annars kommer det att skapas en klasskillnad i samhället. Eftersom 3,2 miljoner svenskar har begränsad tillgång till Internet⁴⁰, är det viktigt att alla barn får möjlighet att lära sig använda Internet och andra medier som ett lärverktyg i skolan. Lärare 2 säger att hon genom samarbetsövningar och mediepedagogik vill förbereda eleverna inför den framtid som hon tror kommer att innebära många möten och konferenser via nätet. Lärare 2 säger också att det kan finnas anledning att förenkla uppgifter för de elever som har svårt att hålla många bollar i luften.

Liza Greczanik beskriver i sin bok *Bloggen möter undervisningen* att flickor har större behov att lära sig att använda datorn⁴¹. Att det skulle vara skillnad mellan könen är inget som lärarna explicit nämner i intervjuerna, men Lärare 1 säger att eleverna ofta är mer vana att spela datorspel än att använda datorn för att lära sig saker. Eftersom det ofta är killar som spelar tror jag att det är dem hon syftar på, och att de har högre datorkompetens än tjejer. Påståendet om att tjejer har större behov av att lära sig datorer stöds också av eLearning-studien som gjordes 2005, där också elever med annat modersmål än svenska nämns som en elevgrupp med extra behov av att få datorkompetens i skolan.⁴²

6. Slutsatser

Studiens slutsats är att de positiva effekterna av arbete med sociala medier i skolan överväger de nackdelar som informanterna beskriver. De elever som har svårigheter med att arbeta med datorer av

³⁹ Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag, s 30.

⁴⁰ By Ulrika, *Varannan ung utsatt på nätet*, Dagens Nyheter, 2010-03-22.

⁴¹ Greczanik Liza, 2007, *Bloggen möter undervisningen – konkreta metodiska tips*, Natur & Kultur, Stockholm, s 35.

⁴² Östling, Gisterå, Lav Sund, mfl, 2008, *IT och lärande för att nå målen*, Specialpedagogiska Skolmyndigheten, Edita, 2008.

olika anledningar måste få chansen att öva, exempelvis genom att använda sociala medier, i skolan. Samtidigt är det problematiskt om lärarna ger eleverna i hemläxa att använda sociala medier då alla inte har tillgång till Internet och dator i hemmet. Lärarna som jag har intervjuat beskriver en verklighet där många elever inte är vana att använda datorn som ett lärverktyg, utan som oftast använder den som underhållning.

Arbetet med sociala medier ger eleverna möjlighet att kommunicera med varandra på ett sätt som de flesta är vana vid från fritiden. Kanske kan det vara en nackdel att det är just så likt elevernas chatspråk på fritiden så att de har svårt att se att se skillnaden när de ska använda sociala medier på ett mer seriöst sätt för att redovisa sina kunskaper för läraren. Möjligheterna att kommentera och läsa varandras texter gör att de utvecklar sitt skrivande och tycker att det är roligare att ta sig an skoluppgifter.

Insynen i skolan ökar på ett positivt sätt när elevernas texter finns tillgängliga på nätet. Det blir lättare för föräldrar, släkt och vänner att ta del av vad som händer under skoltid och eleverna får verkliga mottagare för sina arbeten. Risken finns dock att man utestänger vissa grupper av föräldrar om alltmer kommunikation mellan skolan och hemmet kräver att man har en Internetuppkoppling.

Eftersom denna studie är begränsad kan jag inte dra några slutsatser om ifall undervisning med sociala medier är mer utvecklande för eleverna än annan undervisning. Dock kan jag se, vilket också lärarnas intervjuer tyder på, att den digitala utvecklingen går framåt och att eleverna i skolan behöver stöd och hjälp för att använda datorn som ett lärverktyg. Datorn innehåller en mängd fantastiska funktioner som eleverna behöver lära sig att hantera. Detta talar för att datorn och Internet behöver integreras i skolundervisningen för att undvika att klasskillnader bildas där vissa elever har möjlighet att lära sig att använda datorn i hemmet, medan andra inte har den möjligheten. För att nå målet om ett "Tillgängligt Sverige 2010"⁴³ behöver datorn ta en större plats i skolans undervisning för att alla elever ska få samma förutsättningar. Det betyder också att lärare inte längre kan välja bort att lära eleverna den nya tekniken, och att datorkompetens borde vara en självklar del av lärarutbildningen.

7. Framtida forskning

Att intervjua lärare har varit effektivt för att få reda på vad de har för erfarenheter att undervisa med hjälp av sociala medier. Ett sätt att ge ytterligare perspektiv på användningen av sociala medier i

⁴³ Östling, Gisterå, Lav Sund, mfl, 2008, *IT och lärande för att nå målen*, Specialpedagogiska Skolmyndigheten, Edita, 2008.

undervisningen skulle vara att undersöka vad eleverna tycker om arbetsättet. Denna studie har inte heller undersökt elevernas publicerade arbeten i någon större omfattning, något som kan vara fruktbart för att jämföra med till exempel traditionellt skrivna texter i skolböcker. Detta skulle kunna ge svar på om arbetet med sociala medier i undervisningen är bättre än andra metoder för inläring.

8. Källförteckning

Tryckta källor

Alexandersson, Linderoth & Lindö, 2001, *Bland barn och datorer – Lärandets villkor i mötet med nya medier*, Studentlitteratur.

By Ulrika, *Varannan ung utsatt på nätet*, Dagens Nyheter, 2010-03-22

Danielsson Helena, 2002, *Att lära med media*, Stockholms Universitet, 2002

Greczanik Liza, 2007, *Bloggen möter undervisningen – konkreta metodiska tips*, Natur & Kultur, Stockholm

Tomas Kroksmark, 2003, *Den tidlösa pedagogiken*, Studentlitteratur, Lund

Kvale & Brinkmann (2009), *Den kvalitativa forskningsintervjun*, Lund: Studentlitteratur

Strandberg Leif, 2006, *Vygotskij i praktiken – bland plugghästar och fusklappar*, Nordsteds Akademiska Förlag

Staffan Stukát, 2005, *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*, Studentlitteratur, Polen, 2007

Säljö & Linderoth, 2002, *Utm@ningar och e-frestelser, it och skolans lärkultur*, Prisma

Åkerlund Dan, 2008, *Publicistiska arbetssätt i skolan*, Studentlitteratur, Polen.

Östling, Gisterå, Lavsund, mfl, 2008, *IT och lärande för att nå målen*, Specialpedagogiska Skolmyndigheten, Edita, 2008

Digitala källor

Martin Cathrin & Lind Signe, 2008, *Peer learning – att lära i samspel med jämbördiga*,

http://www.pu.uu.se/pedagogisktprogram/Peer_learning_att_lara_i_samspel_med_jambordiga.pdf,
Uppsala Universitet

Muska Andar & Alexandra Carlenfelt, 2008, *Pedagogers möte med media i undervisningen*, Malmö högskola, s 52

Vetenskapsrådet, 2002, *Forskningsetiska principer inom humanistisk -samhällsvetenskaplig forskning*,
[https://ssd04.web.sh.se/kurswebb20101/dmt02460.nsf/0/261707BF9F8B2762C12577030062458E/\\$file/kursw...setiska_principer_tf_2002.pdf](https://ssd04.web.sh.se/kurswebb20101/dmt02460.nsf/0/261707BF9F8B2762C12577030062458E/$file/kursw...setiska_principer_tf_2002.pdf)

Åkerlund Dan, *Texter från klassrummet ut på nätet*,
http://www.svensklaraforeningen.se/objfiles/1/13article3291_-402743526.pdf, 2010-03-16

www.facebook.com

www.twitter.com

BILAGA 1

Intervju med lärare/e-utvecklare, 2010-04-27, "Lärare 1"

Vad jobbar du med nu och vad har du för utbildning?

Jag börjar med fråga två. Jag har grundskollärautbildning 1-7 matte/NO. Blev klar för.. jag började att jobba som lärare 2002. Jag jobbar nu halvtid som lärare på [skolans namn] och halvtid som e-utvecklare. En e-utvecklare är en person som.. vi jobbar mycket med omvärldsbevakning och ser vad som finns och vad man kan använda i skolan som har ett bra innehåll, på nätet framför allt. Och så har vi ju utbildningar mot alla skolor i [kommunen], om hur lärare kan använda både sociala medier och andra web-resurser.

Så ni fungerar som någon slags support också?

Ja det kan man säga.

På vilket sätt arbetar du med sociala medier i din undervisning?

Vi använder väldigt mycket wikis i.. där jag jobbar. Som i stället.. Alltså egentligen kan man hårdra det och säga att det är i stället för skrivböcker, att eleverna skriver på nätet i stället för att de har en skrivbok att skriva i. Av flera skäl, men framför allt för att de på ett lätt sätt kan ta del av varandras arbete. Föräldrarna kan komma in och kolla vad de har gjort i skolan. Så det här med ”- Vad har du gjort idag? – Ingenting”, det kan de inte komma undan med längre, utan de kan faktiskt klicka in och titta. Så det är framför allt det vi använder och det är ju som en plattform så man kan ju bygga på med olika typer av web-resurser som man väver in i arbetet i en wiki. Voice-thread, voki och youtubefilmer, det finns ju en uppsjö.

Varför började du använda dig av sociala medier i undervisningen?

För att jag är intresserad av att utveckla skolan för att jag tycker att den är lite gammeldags. Alltså jag har använt.. jag började egentligen.. 2003 så gick jag en utbildning inom kommunen och då lärde jag mig att använda PowerPoint, det kunde jag inte innan. Och sen har jag börjat mixtra lite med olika saker. Dels att elever har redovisat med PowerPoint och sen började jag jobba med smartboard, och massa olika resurser man kan använda till den. Och därefter har det bara eskalerat, och sociala medier de senaste åren är ju ett underbart verktyg att använda med elever faktiskt. För insynen, för mig som lärare jag slipper släpa hem en massa böcker utan kan sitta hemma vid köksbordet vid datorn. Och de kan kommentera varandras texter och kommunicera med varandra. Kommunikationen och delaktigheten är viktig.

Hur menar du att skolan var med traditionell förut? Är det något negativt?

Nej det är inget negativt, men jag tror att lärandet blir större och viktigare och mer relevant om man kan se vad kompisarna skriver också. Och man kan titta på varandras texter och ge feedback. Det blir inte ett stort lärande om jag sitter med min egen skrivbok och det bara är jag och min egen lärare som ser det här, knappt föräldrarna. Du måste anstränga dig mycket mer om du skriver en text för hela världen. Och det gör folk.

Jag har läst på nätet att du ibland låter skrivprojekten flytta ut i verkligheten, så det finns en koppling däremellan. Hur gör du då?

Det handlar nog om [dokussåpa]-projektet som vi håller på med nu? Där ville jag bara visa att bara för att man har elevdatorer, att de har tillgång till en egen dator så betyder inte det att de sitter och knappar på datorn hela dagarna. I det här skrivprojektet så är det en fiktiv [dokussåpa]-tävling som vi låtsas äger rum ute på Svenska Högarna och så är eleverna indelade i två lag som bor på varsitt skär. Så har de []-tävlingar och då gör vi liksom.. leker i klassrummet eller utomhus. Så att vi får in så mycket som möjligt där, och sen utmynnar tävlingarna i ett skrivuppdrag sen, som blir både text och bild eller film.

I vilka skolämnen tycker du att det passar att arbeta med sociala medier?

Egentligen alla. Sen är det vissa som är lättare och tillämpa det här på. SO-ämnena känns ju lättast.

Varför?

Varför? Därför att de lämpar sig väl för, ja vad ska jag säga? Det är svårare med matematik till exempel eller med andra ämnen därför att det är svårare att hitta resurser som passar. Det är ändå innehållet som är det viktiga det är inte hur man gör man gör det som ska styra. Det är ju vad eleverna ska lära sig. Det är mera utbyggt inom samhällskunskap och geografi till exempel än vad det är inom matematik. Det finns fler resurser.

Hur tycker du att eleverna har utvecklats sedan ni började arbeta med sociala medier i skolan?

Kan du se några förändringar?

Deras kunskapsnivå om man skulle jämföra med inte jobba med och med att jobba med sociala medier den är svår att bedöma sådär. Men de har i alla fall en stor korg med verktyg som inte mina kollegors elever har. De kan välja att dels lösa uppgiften på olika sätt och dels redovisa uppgiften på olika sätt. De har fler ingångar till kunskap som är jätteviktigt att kunna hantera.

Hur ser samspelet ut mellan eleverna när de jobbar med sociala medier? Mycket samarbete?

Ja det är mycket samarbete. Vissa uppgifter är till och med utformade så att de ska jobba tillsammans. Men samspelet till exempel. Om vi återgår till det här []-projektet, de texterna vävs ju ihop. Alla har en karaktär och tanken med det här var ju att när man läser de här texterna så ska man se att de har läst varandras också. Därför att karaktärerna vävs ihop. Har du en person där som gör en viss sak så återkommer det i den andra personens text. Så när man läser alltihopa så ser man att det är en härlig väv av texter.

Hur går det till? Skriver de samtidigt eller läser de varandras först?

Både och. De kan ibland få i uppgift av mig att nu ska ni läsa en annan persons text som ni är nyfikna på och den ska vävas in i texten. Fast de är ganska nyfikna på varandras också så att de sitter och läser varandras texter också.

Diskuterar de innan de skriver, och kommer de överens om situationen?

Ja det händer. De går och pratar på rasterna och så kommer de in och då har de redan bestämt vad det här ska bli för någonting. Och så kan de sitta och diskutera under tiden de skriver också och det tycker jag är helt okej, faktiskt. Skrivprocessen kräver ju ibland att man bollar lite idéer med andra. Det ska ju inte bara vara jag och min text, det ska vara flera inblandade.

Finns det elever som inte gynnas av det här arbetet, som det inte passar för?

Gynnas vet jag inte, men det som man kan tänka på är att alla inte vill visa sina texter eller föräldrarna inte vill att det här ska visas upp. Det måste man ju respektera. Det har jag inte stött på än. Men arbetssättet som sådant.. alltså det är ju för exempelvis dem som har läs- och skrivsvårigheter, där kan jag inte säga att de missgynnas av det här. Utan de tar snarare hjälp av verktygen. De har ju rättstavningskontroll i sin dator och så har de alternativa verktygen. Till exempel kan de gå igenom sin text med stavarex innan de publicerar den så blir den lika fin som vilken text som helst. Så att de sticker ut mindre.

Sådana som har svårt att använda datorn? De som inte har så mycket datorvana?

Det kan ju finnas. Ja, det är ju en liten myt det där om att barn och ungdomar är bra på allt som har med datorer att göra. De är oftast jättebra på onlinespel och att hitta snabbt och de har.. de är inte klickrädda utan de vågar testa.. men sen så kan de ju inte.. generellt så kan de inte använda datorn som ett redskap för lärande. Och det är ju mycket av skolans ansvar att vi måste visa dem att man kan använda datorn som sådan och medier, internet för att lära sig saker. Och det är faktiskt en tidsödande process att komma dit.

Ser du någon skillnad i hur eleverna lär sig eller presterar idag jämfört med hur ni arbetade tidigare?

Hur de lär sig, absolut, där ser jag en stor skillnad. Och hur de presterar också. De gör otroligt snygga redovisningar. Vi har mycket talträning också så allt det här, det är ju egentligen inget märkvärdigt vi håller på med utan det är samma sak som har gjorts i alla tider fast uppdaterat och de lär sig mera saker som jag inte hade räknat med. Om vi jobbar med en sak och jag hade förväntat mål att ni skulle kunna de här fem punkterna, men då kanske de kan de här fem och sen och sen sju till som de hittade på resans gång.

Vad kan det vara för något?

Det kan vara vad som helst. Svårt att ge exempel. Men det kan vara om vi jobbar med hjärnan och nervsystemet till exempel, och då skulle de göra en presentation om det. Då fick de välja, några gjorde i PowerPoint, några gjorde en VoiceThread som är resurs på nätet där man lägger in stillbilder och sen pratar man till. Eller glogster var det någon som gjorde också. På vägen fram till presentationen så var det någon som hittade en animerad flashfilm som man visade upp i samband med sin redovisning, och det var någon som hittade en jättefin bild som förklarade på ett jättebra sätt och sådana där saker. Det går snabbare, och det blir bredare.

Vad tycker du är de största fördelarna med att arbeta med sociala medier?

Att de får.. ja men det är delaktigheten och föräldramedverkan igen. Att det är ju någonting som.. Sociala medier tror jag att vi bara har sett starten på ändå. Vi har ju några stycken som är stora. Men det är ju en värld som hela tiden växer. Och mina elever, de går ju faktiskt bara i femman. De måste ju lära sig att.. hur man hanterar det. Vad finns det för möjligheter och vad finns det för risker? Vad får man använda och vad törs jag lägga ut om mig själv på nätet, och sådana där saker.

Vad ser du för nackdelar med det här arbetssättet?

Ja egentligen inga. (funderar) Alltså det skulle väl kunna vara så, alltså om vi hårddrar det, vi har ju elever med skyddade identiteter eller elever som.. då går det ju inte, då måste man jobba på ett mer traditionellt sätt. Men annars så ser jag faktiskt inga nackdelar alls, och nu tänker jag verkligen försöka tänka kritiskt (skratt).

Jag tänker såhär, ni publicerar allt på internet men man kan väl också ha slutna wikis?

Inte allt. Men absolut det kan man.

Har ni övervägt det?

Jag överväger det varje gång jag startar en ny wiki men.. Det vi gör på wikin, det är inga hemligheter utan det vill vi gärna visa upp också. För föräldrar framför allt. Det är roligare att skriva för flera mottagare än för bara mamma, pappa och min lärare.

Hur har annan personal på skolan reagerat på att du jobbar på det här viset?

De säger inte så mycket längre. Äh de brukar driva lite med mig. Kalla mig för Wiki Woki och andra saker (skratt). Nej men de tycker att det är roligt och kommer och frågar och vill ha lite hjälp att starta upp sådana här saker ibland.

Var det du som började på din skola, eller fanns det andra lärare som arbetade också?

Nej det var nog jag som var först.

Hur har föräldrar reagerat?

Kul, det är ingen som har sagt något negativt utan de tycker att det är trevligt. Ibland har vi på våra wikis gjort en föräldrakommentarsida där de får gå in och skriva kommentarer för att eleverna vill inte att mamma och pappa ska skriva i deras arbeten, utan då har vi ibland gjort en sida där de får skriva kommentarer och sådär. Och den har faktiskt fyllts på. Så att de tycker att det är trevligt.

Hur reagerade eleverna när ni började med det här?

För elevernas del, de reagerade knappt alls de tycker att det här är.. ingen större skillnad. Jamen det är ganska naturligt för dem.

Upplever du att frågor om medier generellt är en viktig fråga på den skolan där du jobbar?

Ja.

Finns det några diskussioner?

Ja det gör det. Jag jobbar ju på en skola som har en.. inom ett par år så kommer vi att vara en helt en till en-skola där alla elever har tillgång till en egen dator. Så att det är ju någonting som alla lärare måste ta till sig. Medvetenheten måste öka i vardagen. Så att vi har vi har väl i alla fall varje vecka diskussioner i korridoren. Inga ordnade möten, men det är mycket prat i lärarrummet och sådär.

Hur ser lärarkompetensen ut? Har ni datakurser bland lärarna?

Det finns ju en del, men den har man ju tillskansat sig på egen hand av eget intresse. Men jag har utbildningar för dem som är intresserade och vi har även förmiddagar där alla är med ibland. Vi jobbar med.. vi har ju en Skolportal i [kommunen] som alla är ålagda att jobba med och den innehåller

administrativa delar men även wikis, bloggar, när eleverna jobbar med sina arbeten. Det är mycket utbildning i den men även andra sätt att jobba.

Upplever du att media är en viktig fråga i skolvärden generellt?

Den är jätteviktig. Det är ju någonting som många blundar för kanske. Men om vi ska ha en skola som ska kunna konkurrera med andra länder, om vi tänker lite större, så måste vi ju börja titta på hur omvärlden ser ut. Och inte släpa fram den här gamla overheadapparaten varje gång man ska prata om någonting. Vi måste uppdatera våra metoder.

Känner du att det är någonting som är på gång att hända?

Japp, det känner jag. Det är verkligen på gång att hända.

Har du någonting annat du vill tillägga?

Nej, vad skulle det vara? Jag skulle önska att flera, det är visserligen på gång, men att flera också vågade prova, att lärarna vågade prova. För att många lärare är lite rädda för att de kan mindre än eleverna, men det tror jag inte att man ska vara. Utan man behöver gå ut på lite tunn is emellanåt och se att den håller. För det gör den. Våga prova.

BILAGA 2

Intervju med lärare, 2010-04-29, "Lärare 2"

Vad jobbar du med nu och vad har du för utbildning?

Jag är matte/NO-lärare, 4-9, gamla lärarutbildningen då. Och nu jobbar jag som matte, teknik och fysiklärare. Fast jag undervisar också i biologi, kemi. Jag kör lite kollega-coach så jag undervisar tillsammans med min kollega.

På vilka sätt arbetar du med sociala medier i din undervisning?

Jag försöker få in det från olika vinklar. Dels har vi ett projekt som heter Lego League där vi, eleverna, skriver reflektioner och dagbok i form av bloggar och Twitter. Men jag tycker att bloggar är bättre. Sen så använder jag mig av webbkameran för demonstrationslabbar. Och av Facebook för handledning och information, och där via chatten också. Och sen så har jag skapat grupper för speciella grupparbeten. Men det är ett nytt projekt som jag har... MSN för handledning för där kan man skriva om man har en Tablet-PC kan man skriva med pennan. Jag använder mig av MovieMaker och [ohörbart programnamn] för att filma och podcasta lektioner. Det vet du vad det är va? Att jag filmar min egen skärm, utklippt, som jag sen kan lägga ut till eleverna. Men så långt har jag inte kommit än jag har bara filmat och ska lägga vidare. Och sen så publicerar jag alla mina lektionsgenomgångar som jag skriver, det gör jag nu.

Publiceras det som eleverna skriver också?

Nej det är det *jag* gör. När jag har genomgång så publicerar jag ut den efter lektionen.

Varför började du använda sociala medier i undervisningen?

Jag fick en Tablet-PC för ett år sedan. Alla på skolan, alla fick en varsin Tablet-PC och då blev det ett naturligt steg. Vi hade redan ett plattform, SkolSoft, för skolan där vi lägger ut planeringar och resultat och som föräldrarna redan är kopplade till. Det har bara blivit naturligt att fortsätta bygga på det. När det finns så mycket i molnet därute, där man kan skapa en miljö av kreativitet, så varför inte använda det?

I vilka skolämnen tycker du att det passar att jobba med sociala medier?

Alla. Alla tycker jag. Matten är jättebra. Matte kommer man att kunna, när man har one-to-one att eleverna har en dator och läraren har en dator då kommer man kunna arbeta i samma arbetsböcker. Det kommer vara lättare att individualisera, för att det kommer inte att ta tid att gå runt att titta på varje individ på deras redovisning på lektionen utan det kan man göra på andra ställen, på nätet, tillsammans på plattformar. Till exempel SkyDrive och live. Det finns ju typ Google Sketch för slöjden. Man kan

bygga 3D. Det vet du kanske? Animationer, det är jättelätt. Musiken, alltså det här att man kan publicera material och inte minst YouTube där man kan förtydliga begrepp. Och jag vet att svenskalärarna hos oss använder sig mycket av wikisar, Wikispaces, för att dela och reflektera på varandras. Vår SO-lärare jobbar mycket med bloggar, SO och Spanska. Det finns ju inga gränser, det är ju bara hur långt.. hur vi kan tänka utanför boxen som sätter gränsen.

Tycker du att det är ett problem? Är det svårt att tänka utanför boxen?

Nej, inte för mig. Men för en del kanske. Många lärare idag upplever nog en stress. Det kan jag ju uppleva också, det är mycket som ska dokumenteras. Och att det kräver tid till att vara kreativ. Det är ju inte något som.. det är ju klart att jag är kreativ på min fritid, att jag tar en del av min fritid för att göra det här för att jag tycker att det är roligt. Men att.. det är ju inte svårt att vara det om man tycker att det är kul, så det är ens eget intresse det ligger i. Alla är vi ju inte lika men då kan man inspireras av sina kollegor och låta någon annan vara den som är kreativ och kommer med idéer så kan man testa och utveckla det till sitt eget sen.

Hur tycker du att eleverna har utvecklats sedan ni började arbeta med sociala medier i undervisningen?

Jag känner att elever som.. Det har ju hänt verkligen att elever som inte vågar ta plats, i rummet, har börjat att ta platsen på nätet. Och sen har vi haft den kontakten. Och sen räckt upp handen i klassrummet. Jag tycker att det har blivit ett förtroende mellan lärare och elev sinsemellan. Jag har elever som har skapat egna Skype-grupper där de pluggar inför prov. Jag tycker samarbetet ökar, och individens möte med läraren ökar också. För det är klart att jag möter dem fysiskt också. Men det är lättare att kommunicera och på det sättet sparar man ju tid. Eleven sparar ju tid för det är lättare att hitta mig på Facebook eller Messenger. Och det blir en direkt kontakt där. Och kreativiteten också, att om de har en idé.. den går så lätt att bygga vidare på och titta och söka och kanske hitta någon annan som har gjort samma idé och hur har det gått för den?

Du har redan varit inne på det lite, men har samspelet mellan eleverna ökat genom de här sätten att arbeta jämfört med traditionell undervisning?

Ja jag jobbar ju ganska mycket med projekt och grupparbete. Jag tycker att är roligt. Och det är klart att de övar den kompetensen, och den tror jag är en jättestor kompetens sen när man kommer ut i arbetslivet. Att kunna kommunicera på det här sättet, att kunna samarbeta på distans. För jag tror att i framtiden kommer vi vara mycket mera rörliga. Eller det ser ju ut så redan idag att man är på en plats, men mötena sker via mediekonferenser, messenger, eller via Skype. Så ser det ju faktiskt ut. Vi jobbar

ju nu i skolan och ska se till att se till att eleverna har de här kompetenserna när de kommer ut i yrkeslivet för vad som krävs där, för så är det ju hos oss man ska börja.

Finns det elever, tror du, som inte gynnas av att arbeta med sociala medier? Några som har svårt för det?

Det finns det ju. Elever som kanske har svårt att ha många bollar i luften och som har svårt att ta information från olika platser. Men då får man ju anpassa det för den eleven, då får man sammanställa material, individanpassa på det sättet. Som har svårt att ha fokus.. men de eleverna behöver ju också träna upp användandet av sociala medier. Det är så framtiden ser ut. När jag var liten satt man och pratade i telefon i 2, 3 timmar. Det gör man inte på samma sätt idag. Idag har man facebook öppet, messenger öppet, pluggar samtidigt och lyssnar på en skiva i bakgrunden. På Spotify. Så vi har ju ett multitasking-samhälle.

Finns det elever som inte har dator-kompetens, som inte kan hantera datorn?

Ja det gör det ju. Men man lär sig inte om man inte tränar. Så om man får träna hela tiden så utvecklas man ju. Jag ser ju att de inte kan söka på Google till exempel, hur man ska söka för att hitta rätt information. Hur man arbetar med Word och Powerpoint. Men det finns ju jättebra hjälpmedel som Ribbon Hero som är som ett spel, ungefär som Farmville, så du kan koppla.. det scannar av lite vad du använder i t.ex. Powerpoint. Sen kan den ge dig utmaningar och så kan du samla in poäng och sen är det hintar om hur man gör de här uppgifterna. Så får man poäng och så kan man bli president of PowerPoint och så kommer det upp på som status på facebook. Så det finns ju hjälpmedel. Och om man inte tränar på att använda datorn, om inte vi i skolan erbjuder det, och inte erbjuder kunnande om datorer och IKT, då kan det verkligen bli en segregation i kunskap. Det blir en liten klasskillnad.

Ser du någon skillnad i hur eleverna lär sig eller hur de presterar idag jämfört med hur ni jobbade tidigare?

Den var svår den frågan. Men jag ser mer glädje för lärandet. Jag ser ju att det är mer möte med information, att de lär sig sålla, sortera, plocka ut det som är viktigt. Så om lärandet om man menar faktakunskap, eller lärandet som analysera och motivera.. kanske att det ger högre kompetens inom de högre kvaliteterna för att det är mer som passerar. Men det där är ju svårt att mäta, det kan jag inte säga att jag har mätt. Eller i matte går det nog att mäta, där har jag svaga elever som har... jag känner att de har höjt sin prestation och det kan bero på att de har mycket mera.. mer närhet och lätt kan hitta länkar där det finns förklaringar. Så det är ett större utbud än bara matteboken och lektionstillfället. Större utbud där man kan hitta stöd.

Vad tycker du är de största fördelarna med att jobba med sociala medier?

Ja det är det med respekten och förtroendet man får. Jag tycker att det är roligt. Det är väl det viktigaste. Sen är det spännande. Det är något som faktiskt gynnar kreativitet och att eleverna är innovativa. Jag tycker att det ger tillfälle till handledning, och mer kontakt med individen.

Vad ser du för nackdelar?

Det kan ju vara tekniska problem när man ska använda.. det går inte att publicera, och det går inte att koppla upp. Tekniken. Och sen vet jag inte om det finns så mycket mer. Ja det är väl att, om inte alla har möjlighet att vara uppkopplade. Har stödet..

Hemifrån menar du?

Både hemifrån och på skolan. Men hemifrån är väl den största nackdelen. Så det blir också segregation, att det blir en klassfråga.

Hur har annan personal på skolan reagerat på att du låter eleverna arbeta med sociala medier?

Vi är ju flera som gör det. Men några har ju varit.. att man är lite jobbig. För att de tror att det ska bli mer arbete för dem. Jag har ju upplevt det, att man går in i väggen såhär och undrar vad man håller på med. Men också nyfikenhet. Som lärare jobbar man ju mycket med hela sitt hjärta hela tiden och det är klart att om man ska förändra något, förändring kostar ju energi. Till att börja med i alla fall. Och för att hålla sig i framkanten med IKT och sociala medier så gäller det att hänga med tåget hela tiden.

Hur har föräldrar reagerat på att ni jobbar med sociala medier? Har du fått några kommentarer?

Jag har inte fått några kommentarer, och det är väl positivt? Det enda de har sagt är att de är glada för det här priset. Det som jag känner är att det är så självklart. För mig och eleverna har det blivit så självklart att man gör såhär, så det känns inte som en grej. Och det som känns naturligt för oss det känns väl naturligt för föräldrarna också. Jag tror inte att de har riktig insyn heller.. i den delen. Som i Facebook till exempel där är föräldrarna ofta utestängda. Och att det är ålderssegregation. Och jag tror att det är viktigt att vi har en blandning av människor på alla ställen.

Tycker du inte att det är så många föräldrar representerade på de här sidorna?

Jag kan ju inte.. Jag antar det. Jag kollar inte runt på mina elevers sidor, utan jag är där för ett syfte. Det är ju nät-etikett, jag är inte där för att titta på dem utan för att förmedla mitt.

När ni började arbeta med sociala medier, vad sade eleverna?

Ja vad sade dem? Nämen de tycker att det är spännande, och det är ju också ett sätt att få uppmärksamhet och väcka intresse. Det är att det händer något nytt och spännande som är.. där de har kanske mer kunskap än vad jag har, så de har möjlighet att lära och hjälpa mig. Om man bara kommer dit så har man ju faktiskt fått uppmärksamheten och fokus, som är det som man vill ha som pedagog.

Har lärarrollen förändrats när eleverna vet mer än vad du gör ibland?

Nej det tror jag inte. Jag tror inte att det påverkar lärarrollen. Vi vet inte allt, man kan inte veta allting. Och att man ska våga prova. För vi vill ju att elever ska prova nya saker, och om vi aldrig provar något nytt då är man ju inte en förebild.

Upplever du att media i undervisningen är en viktig fråga på den skolan där du arbetar?

Ja, jätte. Men jag har ett väldigt stort stöd från min ledning. Och för att kunna genomföra det här, för att testa nya tankar och idéer, det kostar ju en lite också. Man kanske ska köpa in en webbkamera och nya datorer. Man kan bemötas av föräldrar på olika sätt, och vara beredda att ta de här frågorna och konsekvenserna. Och om man har stöd ifrån ledningen så känner man ju sig tryggare i sin arbetsroll och det blir lättare att genomföra.

Hur upplever du att det ses på frågor om media i skolan i ett större perspektiv? I skolvärlden generellt? Är det en prioriterad fråga? (Den sista frågan ställd efter intervjupersonens tystnad).

Det har jag svårt att uttala mig om, hur det ser ut på andra skolor. Det börjar väl bli det. Det känns som att det är nu det har börjat ställas krav på det, det senaste året. Vi är med i något som heter Innovativa Skolprogrammet, som Microsoft anordnar. Det är många skolor som är med i det och vill utveckla sin.. sitt kunnande om IKT. Så det är nog en uppåtgående trend där. Men det är lite tunggrott ibland. Så jag kan inte uttala mig om det där riktigt eftersom jag inte håller i.. jag har inte det perspektivet. Som lärare är man i sin lilla bubbla på något sätt. Och inte förrän jag har varit ute och föreläst lite, då har jag fått komma utanför min bubbla. Så man blir ju lite låst vid den skolan där man är.

När du har varit ute och föreläst, vad har du mött då?

Då har jag mött en nyfikenhet och att de lärare som har varit och lyssnat på mig tycker att det är spännande och ställer frågor och tycker att det verkar intressant. Många har redan börjat. Och jag får lära mig saker. Så jag tror att det utbytet av kunskap, lärare sinsemellan, är väldigt viktigt. Eftersom det inte finns med det här på lärarutbildningen, var ska man lära sig? Det är ju eget intresse som leder till att

utveckla den färdigheten och använda datorer. Och internet och sociala medier. För det är ingen som kommer och lägger ett ”så här gör man”, en instruktion framför sig. Och när jag gick på lärarhögskolan, då gick jag en liten kurs i datorn som didaktiskt verktyg i matematiken. Men det går ju så fort utvecklingen också. Men jag tror att det är viktigt. (tystnad) Då kommer skolan vinna mark och vinna status om man följer med i utvecklingen.

Det var de frågor jag hade. Har du något du vill tillägga som jag har glömt att fråga om?

Jag vet inte. Nej jag kan nog inte komma på något mer. Men om man erbjuder andra presentationsformer för eleverna, filma, använda Powerpoint, använda Pretzi.. Då kommer man ju åt också, om man har alternativa examinationsformer och tar upp ljud man filmar dem när de gör.. i stället för traditionellt prov. Så kan man ju filma ibland deras diskussioner, eller tar ljudupptagningar under diskussioner, eller att de har skrivit ett arbete och diskuterar i grupper. Då har ju jag det sparat. Så det blir ju.. elever som har svårt att uttrycka sig med skriftspråket kanske har lättare att uttrycka sig muntligt. Eller jag bygger portfolios till eleverna också och det har jag märkt att när de kommer åt sina portfolios och får sina resultat digitalt, då blir det.. det blir en närhet mer till hemmet än vad det har varit innan. Kontakten förälder elev skola, det blir ju ett samspel mer. Alla är ju en del av att våra ungdomars ska.. ja få kunskap om livet, och hur man ska vara. Netetikett är en viktig del tycker jag, för det har man kunnat se på facebook, att elever har bilder som ligger ute. Och det ligger lite på oss tycker jag, att lära eleverna om deras integritet som vuxna.